

Jaaroverzicht 2024

Regio Deal Noordoost Brabant

2024: Het jaar dat onze Regio Deal vier jaar bestaat! Ter ere van deze gelegenheid hebben wij een Valentijnskaart opgemaakt in de sfeer van 'B&B Vol Liefde' en gestuurd naar het Rijk.

Projecten

	1. Leefbaarheid in de dorpen	www.leefbaarheidindedorpen.nl
	2. Transformatie centra middelgrote steden	
	3. Voorzieningen voor internationale werknemers (afgerond)	
	4. Inzet data voor vitale voorzieningen (afgerond)	
	5a. Voedseleducatie → 5b. Smikkelen van eetbaar groen*	Smikkelen van Eetbaar Groen
	6. Klaar voor de banen van nu en de toekomst	www.noordoostbrabantwerkt.nl
	7. SPARK Makers Zone (afgerond)	www.sparkcampus.nl
	8. Nieuwe perspectieven voor boeren (afgerond)	
	9. Puzzelen met ruimte	www.puzzelenmetruimte.nl
	10. Stallenaanpak - Vitalisering buitengebied: versterken omgevingskwaliteit en weerbaarheid	
	11. De AgroProeftuin Noordooost-Brabant (voorheen AgroProeftuin de Peel)	www.de-agroproeftuin.nl
	12. AgriFood Innovation (AFI)	www.agrifoodinnovation.nl
	13. Ontwikkel- en expertisecentrum voor duurzame eiwitten (ODE) (afgerond)	
	14. Circular Food Center (CFC)	www.circularfoodcenter.com
	15. GreenTech Park Brabant (GTPB) (afgerond)	www.boxtel.nl/greentech
	16a. Direct energie uit mest (afgerond) → 16b. Algen als voedingsadditief*	
	17a. Datagedreven Agrifoodregio → 17b. Databehendig mkb*	www.agrifoodcapital.nl/nl/projecten/databehendig-mkb
	18. Datagedreven integraal werken	
	19. De kracht van samen in de regio	www.youtube.com/watch?v=4XgGBVTx-5A

*doorstart van activiteiten na (voortijdige) beëindiging of afronding

Activiteitenkalender

Maand	Dag	Gebeurtenissen, mijlpalen en andere bijzonderheden	Regiodeal programma of project
januari	10	Opening <u>migratie- en informatiepunt</u> in Veghel	Voorzieningen voor internationale werknemers
	16	Toekenning meerjarige subsidie voor o.a. verlengen innovatieprogramma	AgroProeftuin de Peel
	19	Minister Adema ontvangt <u>position paper</u> over aanpak voedselverspilling en eiwittransitie	Circular Food Center
	29	Lunch & Learn bijeenkomst ' <u>Aan de slag met skills</u> '	Klaar voor de banen van nu en de toekomst
februari	14	Vier jaar Regio Deal	Programmateam
	22	Inspiratiesessie ' <u>Krachtenbundeling</u> '	Leefbaarheid in de dorpen
	22	Behandeling bestemmingsplan ' <u>Omgevingsplan: herziening Bovenstehuis</u> ' in gemeenteraad Boekel	Stallenaanpak - vitalisering buitengebied
maart	6	Presentatie vijf uitgewerkte bedrijfsplannen uit het vervolgtraject gemeente Meierijstad	Nieuwe perspectieven voor boeren
	21	Bestuurlijke conferentie 'De toekomstige medewerker'	Klaar voor de banen van nu en de toekomst
	21	Werksessie <u>Verspillingsvrije Week</u>	Circular Food Center
	21-22	Deelnemer van ' <u>WereldCafé FF Concreet</u> '	Circular Food Center
	26	Themamiddag HR-adviseurs en werkgevers: Eigen regie bij ontwikkeling van medewerkers'	Klaar voor de banen van nu en de toekomst
	29	Start moestuincoachingopleiding	Smikkelen van eetbaar groen
april	4	Kennis- en inspiratiebijeenkomst ' <u>Feiten & Fabels</u> '	Leefbaarheid in de dorpen
	8-12	Landelijke week van de schooltuin	Smikkelen van eetbaar groen
mei	14	Resultaten gedeeld met boeren en ketenpartners	AgriFood Innovation
	17	Bestuurlijke bijeenkomst krachtbaanmethode	Puzzelen met ruimte
	22	Bijeenkomst projectleiders bij AgroProeftuin de Peel en Fruitforlife	Programmateam
	28	Co-creatiebijeenkomst met professionals	Smikkelen van eetbaar groen
	28	Lunch & Learn: ' <u>Senioren aan het werk</u> '	Klaar voor de banen van nu en de toekomst
juni	6	<u>Ondertekening samenwerkingsovereenkomst</u> voor de uitvoering van Dorpslan Langeboom	Leefbaarheid in de dorpen
	18-19	Internationale conferentie 'Towards Halving Food Waste in Europe'	Circular Food Center
	19	Leefbaarheidsfestival	Leefbaarheid in de dorpen
	27	Start korte opleiding krachtbaan voor projectleiders en gebiedsmanagers	Puzzelen met ruimte
	27	Co-creatiebijeenkomst met professionals	Smikkelen van eetbaar groen!
	28	Open dag	AgroProeftuin de Peel

Maand	Dag	Gebeurtenissen, mijlpalen en andere bijzonderheden	Regiodeal programma of project
september	9-15	Verspillingsvrije Week 2024 en bijdrage aan Food Inspiration Days	Circular Food Center
	15	Start controlemeting	Algen als voedingsadditief
	14, 28	Waardering jaarlijkse dag van de Boerin en aanwezig op evenement 'Trekertrek Boerdonk'	Stallenaanpak - vitalisering buitengebied
	26	Bijeenkomst overheden samen met ondernemers	AgroProeftuin de Peel
oktober	1	Inspiratiebijeenkomsten met ondernemersverenigingen in Oss en Veghel	Databehendig mkn
	3	Regionale loopbaandag: <u>werkgeluk</u>	Klaar voor de banen van nu en de toekomst
	21	<u>Presentatie kindermenukaart</u> aan chefkok	Smikkelen van eetbaar groen!
	30	Naamswijziging naar De AgroProeftuin Noordooost-Brabant	AgroProeftuin de Peel
	30	Presentatie <u>dorpsvisie Wanroij</u> als uitwerking van het kernenCV	Leefbaarheid in de dorpen
	31	Indiening propositie voor een nieuwe Regio Deal	Programmateam
november	1	<u>Safari Tour</u> langs drie businesscases	AgriFood Innovation
	14	Laatste bijeenkomst opleiding doorbraakkracht bij gebiedsprocessen	Puzzelen met ruimte
	22	Oogstfeest	Smikkelen van eetbaar groen
	28	Presentatie <u>instrument</u> aan bestuurders	Datagedreven Integraal Werken
	29	Werkbezoek aan binnenstad van Hengelo	Transformatie centra middel-grote steden
december	4	Regio Deal event 'De kracht van de regio'	Programmateam

Artikelen

Artikelen over de projecten:

Databehendige mkb'ers, algen in veevoer en smikkelen van eetbaar groen

www.rnob.nl/nieuws/databehendige-mkb-ers-algen-in-veevoer-en-smikkelen-van-eetbaar-groen

Realisatie Dorpsplan Langeboom naar de volgende fase

www.rnob.nl/nieuws/realisatie-dorpsplan-langeboom-naar-de-volgende-fase

Hoe houden we onze centra aantrekkelijk?

www.rnob.nl/nieuws/hoe-houden-we-onze-centra-aantrekkelijk

Nieuw voedseducatieproject voor scholen in Noordooost-Brabant gestart

www.rnob.nl/nieuws/nieuw-voedseducatieproject-voor-scholen-in-noordooost-brabant-gestart

Bedrijven en scholen in Noordooost-Brabant starten uniek voedseducatieprogramma

www.rnob.nl/nieuws/bedrijven-en-scholen-in-noordooost-brabant-starten-uniek-voedseducatieprogramma

Smikkelen van eetbaar groen in de praktijk

www.rnob.nl/nieuws/smikkelen-van-eetbaar-groen-in-de-praktijk

Op weg naar een Veerkrachtige arbeidsmarkt

www.noordooostbrabantwerkt.nl/actueel/op-weg-naar-een-veerkrachtige-arbeidsmarkt

Buurtschap Bovenstehuis stuurt op vitaliteit van de leefomgeving

www.rnob.nl/nieuws/buurtschap-bovenstehuis-stuurt-op-vitaliteit-van-de-leefomgeving

AgroProeftuin de Peel stimuleert landbouwinnovatie in de hele regio

www.rnob.nl/nieuws/agroproeftuin-de-peel-stimuleert-landbouwinnovatie-in-de-hele-regio

Brabantse aardappelverwerkers pionieren met duurzame waterinnovaties

www.rnob.nl/nieuws/brabantse-aardappelverwerkers-pionieren-met-duurzame-waterinnovaties

AgriFoodInnovation zorgt voor baanbrekende vernieuwing

www.agrifoodcapital.nl/nl/nieuws/agrifoodinnovation-zorgt-voor-baanbrekende-vernieuwing

Conferentie gaat boost geven aan internationale aanpak voedselverspilling

www.rnob.nl/nieuws/conferentie-gaat-boost-geven-aan-internationale-aanpak-voedselverspilling

Internationale conferentie geeft boost aan aanpak voedselverspilling

www.rnob.nl/nieuws/internationale-conferentie-geeft-boost-aan-aanpak-voedselverspilling

Meer mkb-ondernemers 'databehendig'

www.rnob.nl/nieuws/meer-mkb-ondernemers-databehendig

De kracht van datagedreven werken: inzicht in de impact van de uitbreiding van ASML

www.rnob.nl/nieuws/de-kracht-van-datagedreven-werken-inzicht-in-de-impact-van-de-uitbreiding-van-asml

Vier jaar Regio Deal: De Kracht van Samen in de Regio

www.rnob.nl/nieuws/we-hebben-een-keimooie-regio-en-willen-dat-graag-zo-houden

Artikelen over ons programma Regio Deal:

- **Regio Deal goed instrument om opgaven sneller te realiseren**
www.rnob.nl/nieuws/regio-deal-goed-instrument-om-opgaven-snel-ter-realiseren
- **Regio Noordoost-Brabant gaat voor nieuwe Regio Deal**
www.rnob.nl/nieuws/regio-noordoost-brabant-gaat-voor-nieuwe-regio-deal
- **Projectleiders Regio Deal bezoeken AgroProeftuin de Peel**
www.rnob.nl/nieuws/projectleiders-regio-deal-bezoeken-agroproeftuin-de-peel
- **Voortgangsrapportage Regio Deal: al veel verschil gemaakt!**
www.rnob.nl/nieuws/voortgangsrapportage-regio-deal-al-veel-verschil-gemaakt
- **Onderzoek Rabobank bevestigt ingezette regiokoers en belang nieuwe Regio Deal**
www.rnob.nl/nieuws/onderzoek-rabobank-bevestigt-ingezette-regiokoers-en-belang-nieuwe-regio-deal

Nieuwsartikelen

Een greep uit externe nieuwsartikelen:

Proefplek voor boeren gaat ook naar stadse thema's kijken

www.bd.nl/maashorst/proefplek-voor-boeren-gaat-ook-naar-stadse-themas-kijken-ace9e730/

Voortgang project 'Slimme Varkensketen - sturen op diergezondheid'

www.vionfoodgroup.com/nl/voortgang-project-slimme-varkensketen-sturen-op-diergezondheid

Dankzij Toine is Veghel deze dagen hét centrum tegen voedselverspilling

www.omroepbrabant.nl/nieuws/4491332/dankzij-toine-is-vegghel-deze-dagen-het-centrum-tegen-voedselverspilling

SBO Het Palet smikkelt van eetbaar groen

www.kliknieuwsdemaasdriehoek.nl/nieuws/onderwijs/230742/sbo-het-palet-smikkelt-van-eetbaar-groen

Proefplek voor boeren gaat ook naar stadse thema's kijken

ZEELAND/VOLKEL - Het was tien jaar lang een experimenteplek voor boeren. Vanaf nu kan ook de stad zich gaan bemoeien met AgroProeftuin De Peel. Voorzitter Jeroen van den Heuvel ziet louter voordelen.

Toine Timmermans van de Stichting Samen Tegen Voedselverspilling.

De kinderen interviewen een bewoner van de Symfonie. (Foto: Stichting Spooney). Foto: Spooney

SBO Het Palet smikkelt van eetbaar groen

18 december 2024, 14:47 **Online** 355 keer gelezen

Voortgang project 'Slimme Varkensketen - sturen op diergezondheid'

Regio Deal update januari

Nieuws vanuit het programma

Deze maand heeft de Sociaal Economische Raad (SER) [Perspectief op brede welvaart in 2040, Bouwen aan de economie van de toekomst](#) aangeboden aan de informateur. De SER ziet zes trends die de komende jaren flink in onze brede welvaart zullen ingrijpen: vergrijzing en toenemende krapte op de arbeidsmarkt, de ontwikkeling van sociale ongelijkheid, digitalisering en technologisering, veranderde geopolitieke verhoudingen, klimaatverandering en biodiversiteitsverlies en steeds groter wordende vraag naar ruimte. Om brede welvaart te vergroten geeft de SER adviezen om op een goede manier met deze trends om te gaan. Brede welvaart gaat over alles wat voor mensen van belang is. In de regio Noordooost-Brabant zetten we onder andere het instrument Regio Deal om hier brede welvaart te versterken.

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijfklimaat

- Op donderdagmiddag 22 februari 2024 organiseert het Regio Deal project 'Leefbaarheid in de dorpen' [de inspiratiesessie 'Krachtenbundeling'](#) met gesprekken tussen vertegenwoordigers van dorps- en wijkinitiatieven, gemeenten en professionele organisaties. Samen zien én delen van mogelijkheden voor samenwerking op de thema's collectieve duurzaamheid en zorg en welzijn. Later dit jaar, op woensdag 19 juni, vindt het eindfestijn van dit Regio Deal project plaats.
- Op 10 januari is in Veghel [het migratie- en informatiepunt](#) geopend voor arbeidsmigranten die wonen, werken en leven in Noordooost Brabant. De voorbereidingen voor dit punt zijn gedaan in het Regio Deal project 'Voorzieningen voor internationale werknemers.'
- De spanning op de arbeidsmarkt in Noordooost Brabant neemt iets af, maar blijft nog altijd heel hoog. De urgentie om arbeidskrapte aan te pakken binnen het Regio Deal project 'Klaar voor de banen van nu en de toekomst' blijft dus groot. In de nieuwe [monitor Arbeidskrapte](#) staan de laatste cijfers en ontwikkelingen. [Bedrijvig](#), het ondernemersmagazine voor Noordooost-Brabant, besteedt ook aandacht aan de arbeidsmarktcrapte en de adviezen aan ondernemers van Noordooost Brabant Werkt.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- In het Regio Deal project 'Puzzelen met Ruimte' worden zeven gebiedsprocessen ondersteund in het realiseren van koppelkansen. Eén gebiedsproces is de integrale gebiedsontwikkeling Haaren/ Margriet welke is uitgebreid naar een aanpak voor het gehele buitengebied van gemeente Vught. Het doel is te komen tot integrale gebiedsgerichte programma's op basis van koppelkansen. Vanuit verschillende beleidsterreinen zijn eerst de opgaven en ambities die in het buitengebied van Vught spelen, in kaart gebracht. Daarnaast heeft de accountmanager buitengebied reeds meerdere keukentafelgesprekken met boeren gevoerd. Op basis van de geïnventariseerde informatie is gekeken in welke gebieden in Vught kansen liggen om opgaven te verbinden op het gebied van bijvoorbeeld de landbouwtransitie, energietransitie, natuur- en landschapsontwikkeling, waterreservering en -berging, toerisme en recreatie. Dit is in

samenwerking met agrariërs, bewoners, belangengroepen, terreinbeheerders en andere overheden gedaan. Waar mogelijk wordt voor de verdere uitwerking en uitvoering aangesloten bij bestaande gebiedsprocessen zoals de GGA's Vlijmens Ven, Moerputten, Bossche Broek en Loonse en Drunense Duinen, en de Kavelruil Helvoirtsbroek.

- Het Regio Deal project 'AgroProeftuin de Peel' heeft van de provincie Noord-Brabant, AgriFood Capital en RNOB een [meerjarige subsidie](#) toegekend gekregen voor stimulering van de kringlooplandbouw. Hiermee kan het innovatieprogramma voor agrarisch ondernemers en ketenpartijen tot 2027 worden gecontinueerd. Innovaties waarover onlangs is gepubliceerd, zijn [toepassing van lupine in vruchtwisseling](#) en [rendabele teelt voor zwarte bonen](#).

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Eén van de doelstellingen van het Regio Deal project 'AgriFood Innovation (AFI)' is om [nieuwe businesscases](#) te ontwikkelen. Vier bedrijven, Agristo, Peka Kroef, Lamb Weston en Duynie gaan samenwerken om het waterverbruik in de aardappelverwerkende industrie nog verder te verminderen. Een ander aspect van deze samenwerking is de verkenning van mogelijkheden om waardevolle inhoudsstoffen uit het proceswater te winnen.
- Het Regio Deal project 'Circular Food Center' ondersteunt Stichting Samen Tegen voedselverspilling. Met ingang van 2024 is er nog zes jaar te gaan voor 2030, het jaar waarin we de voedselverspilling in Nederland met de helft verminderd willen hebben: van 2 naar 1 miljard kilo. In [deze video](#) staan impactvolle acties uit 2023 op een rij. De Stichting heeft deze maand een [brief](#) gestuurd aan de informateur en een [position paper](#) uitgereikt aan de minister van LNV tijdens de Grüne Woche in Berlijn. De oproep luidt, zet de aanpak van voedselverspilling centraal in het regeerakkoord voor positieve impact vanuit sociaal, economisch én klimaatperspectief.
- Het team van het Regio Deal project 'Databehendig mkb' is compleet met de komst van twee mkb-bedrijfsadviseurs/ datacoaches. Dit jaar gaan het team 100 mkb-ondernemers ondersteunen bij digitaliseringsvraagstukken.

Regio Deal update februari

Nieuws vanuit het programma

Twee keer per jaar leggen we de voortgang van de uitvoering van de [Regio Deal Noordooost Brabant](#) vast. Eén keer in de vorm van een uitgebreide voortgangsrapportage die bij het Rijk wordt ingediend en besproken; één keer als tussenrapportage voor met name de Regio Deal partners. Op 8 februari jl. heeft het DB+ [de tussenrapportage - over de periode juli 2020-november 2023](#) - vastgesteld.

Op 14 februari 2020 kregen we het goede nieuws dat het Rijk een Regio Deal wilde sluiten met de regio Noordooost-Brabant. Daar staan we elk jaar graag even bij stil. De betrokken rijksdepartementen hebben een ludieke kaart van ons ontvangen.

Er komt dit jaar nog [geen nieuwe Regio Deal](#) met het Rijk voor de regio Noordooost Brabant. In oktober 2023 dienden RNBO, AgriFood Capital en Noordooost Brabant Werkt, samen met de provincie Noord-Brabant een voorstel in voor de Regio Deal in de vijfde tranche. De partijen wilden in drie grote programma's aan de slag met de leefbaarheid en gezondheid. Het Rijk heeft aangegeven in gesprek te willen blijven over het indienen van een aanvraag voor een volgende tranche.

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het leefklimaat

- Centraal in het Regio Deal project '[Leefbaarheid in de dorpen](#)' staat de uitdaging "Hoe houden we onze dorpen leefbaar en vitaal, in tijden van ontgroening en vergrijzing?" Hoe doen we dat? En welke (opkomende) woonvormen kunnen hieraan bijdragen? Op donderdag 4 april van 16.00 - 20.30 staan deze vragen centraal in de [kennis- en inspiratiebijeenkomst Feiten & Fabels](#). Onderzoekers van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) helpen om de verdieping te zoeken op deze thema's. Wat zijn veel voorkomende aannames in beleid en in onze manier van denken? Wat weten we hierover uit onderzoek? En wat komt er in de praktijk van de grond? Oftewel: wat zijn fabels, en wat zijn feiten?
- Van groot belang voor een goed functionerende arbeidsmarkt is een skillsgerichte arbeidsmarkt. Zeker in de huidige tijd, waar ontwikkelingen zich snel opvolgen én waar krapte voorlopig zal aanhouden. In onze regio zijn er inmiddels diverse initiatieven op het gebied van skills. Tijdens een goed bezochte [Lunch & Learn 'Aan de slag met skills'](#) op 29 januari jl. bracht het Regio Deal project 'Klaar voor de banen van nu en de toekomst' een aantal van deze initiatieven samen.
- In het hart van de regionale arbeidsmarksamenwerking staat een leven lang ontwikkelen (LLO). Het Kabinet gaat via het [Nationaal Groeifonds](#) investeren in drie LLO projecten van onderwijsinstellingen uit onze regio. Hogeschool Avans heeft middelen ontvangen voor 'Brabant Leert Transitiehub Energie'. Sint Lucas (MBO) kan met de subsidie leeroplossingen bieden voor zowel startende als ervaren professionals binnen en buiten de creatieve industrie. KW1C (MBO) gaat met de middelen een [extra boost geven aan LLO](#) in de regio.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- In het Regio Deal project 'Puzzelen met Ruimte' werken we sinds 2021 met een koppelteam, bestuurlijk aanjaagteam en zeven lopende gebiedsprocessen aan een vitaal buitengebied. Doel is het realiseren van koppelkansen in ruimtelijke opgaven in het landelijk gebied rondom water, klimaat, landbouwtransitie, bodem, stikstof, wonen of energie en het versnellen van gebiedsprocessen. Dit doen we door strategische en bestuurlijke koppelingen te leggen, doorbraken te forceren, botsproeven te organiseren, te leren oplossingen te vinden voor lastige gebiedsvraagstukken en extra middelen vrij te maken voor koppelkansen. Aangezien dit duidelijk z'n vruchten afwerpt en projectleiders en betrokken bestuurders aangeven deze werkwijze ook graag na 2024 voort te willen zetten, kijken we op dit moment hoe we deze innovatieve en integrale manier van werken 'als één overheid' structureel kunnen maken. We verkennen hoe dit in de uitvoeringsagenda van het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) past.
- Onderdeel van het Regio Deal project 'Stallenaanpak' is het project 'Samen de handen uit de mouwen'. Vorig jaar organiseerde de projectleider van dit project samen met de ZLTO een boerinnenborrel over het thema weerbaarheid. Uit deze borrel is het idee ontstaan van de documentaire '[De Pijn van het platteland](#)'. Vier boerinnen geven een inkijk in alle uitdagingen die momenteel op de agrarische sector afkomen.
- Op 27 februari jl. verscheen in het Brabants Dagblad [een artikel](#) over '[AgroProeftuin de Peel](#)'. AgroProeftuin de Peel geeft agrarische ondernemers en andere vernieuwers in regio Noordooost-Brabant de mogelijkheid samen te werken aan:
  - ✓ Kringlooplandbouw en verduurzaming; ✓ Toekomstbestendige teelten;
  - ✓ Slimme gewasrotaties; ✓ Verbetering van lucht-, water- en bodemkwaliteit;
  - ✓ Duurzame verdienmodellen.Regio Deal Noordooost Brabant maakte het mede mogelijk dat AgroProeftuin de Peel afgelopen drie jaren veel projecten kon begeleiden en (financieel) ondersteunen.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Op 21 en 22 maart organiseren het Koning Willem 1 College, Yuverta en Sint Lucas samen een uniek evenement: '[WereldCafé FF Concreet](#)'. Centraal staan de 17 Sustainable Development Goals (SDG's). Binnen elke SDG ontmoeten bezoekers makers van de toekomst die met heel concrete oplossingen laten zien hoe zij de wereld van morgen beter, duurzamer en inclusiever willen maken. Van het Regio Deal project 'Circular Food Center' zijn zowel de Stichting Samen Tegen voedselverspilling als het innovatieprogramma circulaire verpakkingen van de gemeente Oss aanwezig.
- Op 18 en 19 juni organiseert Samen Tegen Voedselverspilling samen met sleutelpartijen de [internationale conferentie 'Towards halving food waste in Europe'](#). Dit event wordt mede gefinancierd door de Regio Deal Noordooost-Brabant. Een internationaal gezelschap met hoge ambities op het halveren van voedselverspilling in 2030 komen daarvoor naar de Noordkade in Veghel. Dit zijn vertegenwoordigers uit de Europese Commissie, de publieke sector, het bedrijfsleven en de wetenschap. Als we het voedselsysteem willen veranderen en voedselverspilling in de hele keten willen voorkomen, is het noodzakelijk om onze krachten te bundelen. Over grenzen van landen en de verschillende onderdelen in de voedselketen heen.

Regio Deal update maart

Nieuws vanuit het programma

AgriFood Capital is één van de partners van Regio Deal Noordooost Brabant. Per 1 april is Sander Groenen de [nieuwe directeur](#).

Op 27 februari jl. werd het twee openbare college uit de reeks van Brede Welvaart met het onderwerp 'Natuur, Ecologie en Polarisation' gehouden. Twee leden van het DB+ Regio Deal, Wobine Buijs (burgemeester Oss) en Mario Jacobs (dijkgraaf waterschap Aa en Maas) zaten in het panel om de fysiek-ecologische kant van de agenda van Brede Welvaart te belichten; de kant van bodem, water, lucht, natuur en infrastructuur. Dit college van Tilburg University is [hier](#) terug te kijken.

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijfklimaat

- Het Regio Deal project 'Transformatie centra middelgrote steden' heeft het uitvoeringsplan 2024 vastgesteld. Centraal in het project staan vijf thema's, waarvoor goede voorbeelden, succesverhalen en inspiratie worden verzameld:
  - Fysiek verduurzamen van de centra;
  - Naar compactere centra toewerken;
  - Aanpak voor krapte op de arbeidsmarkt;
  - Naar een integraal plan van aanpak voor centra;
  - Regionale samenwerking en afstemming detailhandel.
- De deelnemende gemeenten gaan voorbeelden delen, werkbezoeken brengen aan de gemeenten Hengelo en Ede en op sommige thema's experts inhuren. Zo gaat een expert alle toepasbare subsidiemogelijkheden in kaart brengen. Van de voorbeelden en succesverhalen worden beleidsnota's, reglementen en andere relevante documenten verzameld en in een toolbox beschikbaar gesteld.
- Groente en fruit zaaien, verzorgen en oogsten. Maar ook: koken, bakken en proeven. En dat al spelend. Dat is de kern van het nieuwe Regio Deal project 'Smikkelen van eetbaar groen' van Jong Leren eten, IVN Natuureducatie en stichting Spoony. Doel is jonge kinderen op basisscholen leren wat gezonde, eerlijke én duurzame keuzes zijn. Het project wordt afgetrapt met de start van de moestuincoachingopleiding op 29 maart 2024.
- Op donderdag 21 maart jl. vond de succesvolle bestuurlijke conferentie plaats van Noordooost Brabant Werkt met als centrale thema: 'De toekomstige medewerker'. Deze conferentie richtte zich op de opkomende generatie jongeren, ook wel bekend als 'Gen Z', die opgroeit in een sterk gedigitaliseerde wereld. De netwerkpartners van de regionale arbeidsmarktsamenwerking verkenden samen met een aantal jongeren de impact die deze generatie zal hebben op de toekomstige arbeidsmarkt.
- In het hart van de regionale arbeidsmarktsamenwerking staat een leven lang ontwikkelen (LLO). Leren en ontwikkelen op de werkvloer is ontzettend belangrijk. Op 26 maart jl. kwamen HR adviseurs en werkgevers uit de regio Noordooost-Brabant bijeen voor een themamiddag 'Eigen regie bij ontwikkeling van medewerkers'. De conferentie en de themamiddag zijn mede mogelijk gemaakt door Regio Deal Noordooost Brabant.

- Eén van de afgeronde Regio Deal projecten is 'Nieuwe perspectieven voor boeren'. De gemeente Meierijstad heeft als vervolg een eigen programma aangeboden aan agrarisch ondernemers. Op 6 maart jl. zijn door vijf ondernemers [uitgewerkte bedrijfsplannen](#) gepresenteerd. De gemeente gaat het programma opnieuw aanbieden omdat het bijdraagt aan een vitaal buitengebied.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- In het Regio Deal project 'Puzzelen met Ruimte' worden zeven gebiedsprocessen geholpen bij het realiseren van koppelkansen. Eén van die gebiedsprocessen is De Maasheggen. In De Maasheggen wordt al enige tijd een collectief van streekproducenten ondersteund, dat met ingrediënten uit het Maasheggengebied streekproducten maakt. Met steun van de Regio Deal is in het afgelopen jaar het samenwerkingsverband versterkt en op onderdelen geprofessionaliseerd. Het heeft er onder meer toe geleid dat de Smaak van de Maasheggen ook op de radar is gekomen van de mondiale UNESCO-organisatie. De Argentijnse chef-kok Mauro Colagreco gaat aan de slag met producten uit UNESCO Man & Biosphere-gebieden. Van de ruim 700 gebieden heeft hij er 18 geselecteerd, waaronder De Maasheggen. Om (basisschool)kinderen te laten ontdekken hoe bijzonder De Maasheggen is, is tijdens het NK Maasheggenvlechten het online platform [MaasheggenKids](#) gelanceerd. Deze website brengt de kinderactiviteiten in het Maasheggengebied van veel verschillende partijen overzichtelijk bij elkaar.
- De gemeenteraad van Boekel heeft in de vergadering van 22 februari jl. het bestemmingsplan 'Omgevingsplan: herziening Bovenstehuis' vastgesteld. Dit buurtschap is één van de twee pilot gebieden die de gemeente Boekel heeft ingebracht in het Regio Deal project 'Stallenaanpak – vitalisering buitengebied'. Samen met alle betrokkenen en experts is geconcludeerd dat het kenmerkende karakter: een gemend buurtschap waar bedrijvigheid en wonen op korte afstand van elkaar plaatsvinden, wordt gewaardeerd. Het woon- en leefklimaat dient tegelijkertijd wel van een acceptabel niveau te blijven. Het [nieuwe bestemmingsplan](#) legt kaders vast waaraan toekomstige ontwikkelingen gaan worden getoetst.
- Het Regio Deal project 'AgroProeftuin de Peel' organiseert op vrijdag 28 juni a.s. [de jaarlijkse open dag](#) op de [15 proefvelden](#) aan de Middenpeelweg in Zeeland. Bezoekers krijgen op de proeflocatie een thematische rondleiding langs eiwitrijke gewassen, vezelgewassen, water- en bodemkwaliteit, biodiversiteit of diversiteit aan gewassen.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Het doel van het Regio Deal project 'AgriFood Innovation (AFI)' is onder andere om nieuwe businesscases te ontwikkelen. AFI ondersteunt door het beschikbaar stellen van business development, kennis en netwerk de ontwikkeling van [fotonische ammoniaksensoren](#). Deze slimme sensor werkt op basis van licht en meet de kwaliteit van het klimaat in veestallen. De sensor is inmiddels positief uitgetest dus de volgende fase, de ontwikkeling van een prototype met het formaat van een magnetron, is opgestart. Als de tests met het prototype goed zijn, dan wordt het meetelement verkleind en op een chip gezet. De sensor heeft dan de grootte van twee doosjes speelkaarten. Het doel is om begin volgend jaar zover te zijn.

- Het Regio Deal project 'Circular Food Center' werkt met clusters van bedrijven en kennisinstellingen aan innovaties en businesscases om in 2030 voedselverspilling te halveren ten opzichte van 2015. Eén van deze clusters is verspillingvrije broodketen. Door het dagverse karakter van brood is verspilling een onderwerp dat aandacht verdient. Niet alleen bij consumenten thuis, maar ook in de keten. Daarom zet de NVB (Nederlandse Vereniging voor de Bakkerij) zich in om de reststromen en verspilling in de keten inzichtelijk te maken, zodat ze gericht kunnen werken aan reductie. [Recente cijfers](#) tonen aan dat het werkt. Op basis van de aangeleverde registraties is het aandeel in reststromen (ten opzichte van productievolume) van banket met 27% afgenomen (2022 t.o.v. 2020) en het aantal retours van brood is zelfs met 30% gedaald ten opzichte van 2020.
- Samen Tegen Voedselverspilling (STV), trekker van het Regio Deal project 'Circular Food Center', was aanwezig bij 'WereldCafé FF Concreet' in 's-Hertogenbosch. Dit event legde de focus op duurzame initiatieven en activiteiten die gekoppeld zijn aan de 17 Sustainable Developments Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. STV was bij was dit keer niet bij de SDG waarvoor de stichting is opgericht (te weten 12.3), maar bij SDG 2: Geen honger. Want minder voedselverspilling betekent ook een eerlijker verdeling van ons voedsel. Wereldwijd heeft 10% van de mensen niet genoeg voedsel, dat zijn circa 805 miljoen mensen. Tegelijkertijd belandt 1,3 biljoen kilo voedsel in de vuilnisbak, dat is ongeveer 1/3 van al het geproduceerde voedsel. Waarom gooien we zoveel eten weg terwijl een ander dat goed kan gebruiken? Hoe kunnen we het voedselsysteem veranderen? Dat waren centrale vraagstukken waarover met bezoekers is gesproken. De organisatoren Koning Willem I College, Yuverta en Sint Lucas maakten samen een speciaal magazine over Wereldcafé FF Concreet. Deze is [hier](#) te lezen.
- Data bieden talloze kansen voor bedrijven in Noordooost-Brabant. Door data op de juiste manier toe te passen, kunnen ondernemers concurrerend blijven. Het Regio Deal [project 'Databehendig mkb'](#) is sinds vorige maand volledig in uitvoering met als doel om 100 ondernemers te ondersteunen om bewuster met data om te gaan én data tot waarde te maken voor hun bedrijf.

Regio Deal update april

Nieuws vanuit het programma

De [zesde tranche van de Regio Deals](#) wordt vanaf de zomer van 2024 opengesteld. Dat staat in de Voorjaarsnota 2024 waarmee het kabinet akkoord is gegaan. Er staat ruim € 257 miljoen voor gereserveerd. De partners uit de regio Noordooost-Brabant gaan een voorstel hiervoor indienen.

Op woensdagmiddag 4 december 2024 is het Regio Deal event 'De kracht van samen in de regio'. Het is een moment waarop we met elkaar terugblikken op wat we met de Regio Deal hebben bereikt. En we kijken vooruit: wat nemen we mee voor de toekomst? wat is er nodig om onze samenwerking verder te versterken? Noteer deze datum alvast in de agenda.

De Tweede Kamer is [onlangs geïnformeerd](#) over de verdere uitwerking aanpak Elke regio Telt!. Er worden drie lijnen ingezet om te komen tot een aanpak die eraan bijdraagt dat het in iedere regio goed leven, wonen en werken is:

- herijken van beleids- en investeringslogica;
- ontwikkelen van bouwstenen voor langjarige regionale toekomstagenda's;
- versterken en verstevigen van de relatie tussen Rijk en regio.

Rabobank Research heeft deze maand een [onderzoek](#) gepubliceerd naar de productiviteit, toegevoegde waarde per gewerkt uur, in regio's. De regio Noordooost-Brabant komt eruit als 'gelijke tred regio'. De productiviteit groeit ongeveer even hard als in de koploper regio's (Amsterdam e.o.). Het is essentieel dat de productiviteit stijgt. Enerzijds omdat de bevolking vergrijsst, waardoor er relatief steeds minder werkenden ten opzichte van niet-werkenden zijn. En anderzijds om onze goede internationale concurrentiepositie te waarborgen. De Rabobank roept daarom op beleid te maken gericht op het verbeteren van de productiviteit. Beleid dat niet om het belang van regio's heen kan.

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijfklimaat

- Zo'n 30 geïnteresseerden kwamen 4 april jl. bij elkaar voor de kennis- en inspiratiesessie 'Leefbaarheid en wonen in kleine kernen'. Deze sessie werd georganiseerd door het Regio Deal project 'Leefbaarheid in de dorpen' samen met HAN University of applied sciences. Twee lectoren gaven inzicht over wat onderzoek ons leert over leefbaarheid, mobiliteit, wonen en de woonomgeving. Daarna werd aan tafels verder gesproken over de vraagstukken 'hoe houden we de dorpen leefbaar en vitaal? En welke opkomende woonvormen kunnen hieraan bijdragen?'
- Ter ere van het vijftig jarig bestaan van het sociaal en cultureel planbureau (SCP) is het essay verschenen '[Burgers gelijkwaardig aan de ontwerptafel van beleid](#)'. Het Regio Deal project '[Leefbaarheid in de dorpen](#)' heeft stappen gezet om burgerparticipatie te vergroten, o.a. via het beleidsinstrument kernendemocratie in de gemeenten Land van Cuijk en Maashorst.

- [ArbeidsmarktInZicht.nl](#) brengt elk half jaar voor het Regio Deal project 'Klaar voor de banen van nu en de toekomst' de vooruitzichten van de arbeidsmarkt Noordooost-Brabant in kaart. Onlangs zijn de [nieuwste prognoses](#) gepresenteerd. Een paar opvallende punten:
  - De economie in Noordooost-Brabant groeit de komende jaren gemiddeld met 2,0%. Het is een positievere groei dan landelijk. Naast een gunstige sectorstructuur, profiteert de regio van Brainport Eindhoven als sterk groeigebied;
  - De werkgelegenheid groeit de komende jaren gemiddeld met 1,6%;
  - Het aantal ontstane vacatures blijft op een hoog niveau;
  - Door vergrijzing zullen de komende jaren veel mensen uitstromen naar pensioen;
  - Het blijft voor sommige werkgevers uitdagend om voldoende mensen te vindenKortom: de arbeidsmarkt blijft ontzettend krap. Vanaf 2027 (en mogelijk al eerder) bepaalt de groei van de arbeidsmarkt de groei van de economie. Zowel landelijk, als in onze eigen regio.
- Iedereen heeft het recht om mee te doen. Ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij hebben talenten en zin om te werken. Dat is de overtuiging achter de campagne '[Toon initiatief. Kies inclusief.](#)' die op 16 april jl. is gelanceerd. Deze campagne van [AANtWERK](#) roept ondernemers in Noordooost-Brabant op om werk te maken van inclusief werkgeverschap. AANtWERK is een platform waar werkgevers elkaar tijdens evenementen en workshops inspireren op het gebied van inclusief ondernemen. Het [1werkcentrum](#) helpt bedrijven om een inclusieve werkomgeving te creëren. Dit werkcentrum is mede mogelijk gemaakt door het Regio Deal project 'Klaar voor de banen van nu en de toekomst'.
- Het Regio Deal project 'SPARK Makerszone' is afgerond. Hetgeen is ontwikkeld, wordt voortgezet. Met hulp van financiering Techniekcoalitie Brabant en (partners) van SPARK Campus kan een volgende, zevende editie, van het '[Traject technische oriëntatie](#)' in mei weer van start gaan. Dit traject is bedoeld voor gemotiveerde mensen die geïnteresseerd zijn in een carrière in de techniek en zich willen oriënteren op diverse technische beroepen. Belangrijk voor de regio Noordooost Brabant is om voldoende technische en digitaal vaardige mensen beschikbaar te hebben.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- Zaterdag 23 maart jl. was de raad van de gemeente Boekel in het kader van 'AgriFood Capital in bedrijf' op bezoek bij het melkveebedrijf van [Martijn Vermeer](#) in Venhorst. Deze jonge melkveehouder werkt aan een duurzame toekomst van zijn familiebedrijf én van de landbouw in de regio. Hij is aangesloten bij het [Boeren Innovatie Netwerk](#) van Regio Deal project 'AgroProeftuin de Peel'. In dit netwerk werken akkerbouwers en veehouders samen aan een circulaire, toekomstbestendige landbouw. De deelnemers combineren een volwaardige en efficiënte land- en tuinbouw met optimale bodem- en waterkwaliteit én minimale nitraatuitspoeling.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Deze maand gingen de data experts van Hendrix Genetics, Vion Food Group en Connecting Agri&Food weer aan de slag met data uit de slimme varkensketen. Mooie stappen om met behulp van data te komen tot nieuwe inzichten en handvatten te vormen

- om met alle ketenpartners diergezondheid in de keten verder te verbeteren. Slimme varkensketen is één van de moonshots van het Regio Deal project 'AgriFoodInnovation'.
- Op 18 april jl. organiseerde ABN AMRO een bijeenkomst voor varkenshouders, hun ketenpartners en geïnteresseerden over [het gebruik van rest- en nevenstromen bij de voeding van varkens](#). De aandacht voor gezonde voeding en voor de impact van voedselproductie op onze planeet groeit. Het varken past uitstekend in de kringlooplandbouw. Het dier eet namelijk onze restjes en voorkomt zo afval. Twee Regio Deal projecten 'Ontwikkel- en expertisecentrum voor duurzame eiwitten (ODE)' en het 'Circular Food Center' waren daar aanwezig. Het Regio Deal project 'Circular Food Center' werken bedrijven uit de hele keten samen aan businessmodellen om onderscheidene, circulaire producten via supermarkten, speciaalzaken of het out-of-home kanaal aan te bieden. Eén van deze clusters is [reststromen in de circulaire eiwitketen](#). Deelnemers aan het cluster willen innovaties opschalen om kringlopen te sluiten en werken aan een aantrekkelijk circulair verdienmodel voor alle ketenpartners.
  - Op donderdag 21 maart jl. vond een werksessie plaats met meer dan 50 personen over de jaarlijkse [Verspillingsvrije Week](#) van 9 tot en met 15 september. Hier is het nieuwe thema 'voorraad management' gepresenteerd; bijvoorbeeld het goed organiseren van je voorraad en hoe flexibel om te gaan met je voorraad. Een partner van deze week kan op dit thema aansluiten, maar kan ook consumenten vanuit andere invalshoeken benaderen. Samen Tegen voedselverspilling stelt inspiratiedocumenten en campagnematerialen beschikbaar. Gemeenten of andere organisaties die nog mee willen doen kunnen contact opnemen via week@samentegenvoedselverspilling.nl.
  - Eind maart 2024 verscheen de tweede uitgave van het rapport '[Think Eat Save: Tracking Progress to Halve Global Food Waste](#)' van de United Nations Environment Programme (UNEP). Hierin staan inzichten en cijfers van voedselverspilling wereldwijd bij consumenten, retail en food-service. Dit rapport toont aan dat heel veel voedsel, meer dan een miljard maaltijden, wereldwijd dagelijks wordt weggegooid. Een gezamenlijke aanpak om de voedselverspilling te reduceren heeft een grote potentiële impact op sociaal, ecologisch en economisch vlak. Samen Tegen Voedselverspilling wordt gezien als succesvol voorbeeld hierin. Tijdens de internationale conferentie 'Towards halving Food Waste in Europe' worden mensen, uit heel Europa, geïnspireerd om actie te ondernemen. Deze conferentie op 18 en 19 juni is mede mogelijk gemaakt door Regio Deal Noordooost Brabant.

Regio Deal update mei

Nieuws vanuit het programma

Deze maand was er in de Tweede Kamer veel aandacht voor de Regio Deal. De Tweede Kamer ontving de rapportage met de [voortgang](#) over de 46 deals die afgelopen jaren zijn gesloten. 15 mei jl. bracht de Algemene Rekenkamer [een rapport](#) uit waarin dit jaar onder andere onderzoek is gedaan naar de resultaten van Regio Deals. De verantwoordelijke minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) kon de adviezen uit het onderzoek om het relatief nieuwe, innovatieve beleidsinstrument verder aan te scherpen en verbeteren erg waarderen. Een dag later was in Den Haag een commissiedebat over regio's. Dit debat ging ook over Regio Deals en is [hier](#) terug te kijken.

Het [hoofdpijnenakkoord](#) 2024 - 2028 HOOP, LEF en TROTS van PVV, VVD, NSC en BBB schrijft over Regio Deals: “ *Er wordt geïnvesteerd in structurele samenwerking met de regio. De bestaande regiodeals worden in overleg met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en decentrale overheden uitgebouwd tot strategische investeringsagenda's met afspraken over wonen, bereikbaarheid, onderwijs en economie.* “

Op dinsdag 22 mei jl. kwamen de projectleiders van de nog lopende Regio Deal projecten en de dealmakers van de ministeries van LNV en BZK bij elkaar om van elkaar te leren. Deze middag werd een bezoek gebracht aan de proeflocatie van AgroProeftuin de Peel waar twee agrarisch ondernemers en een onderzoeker van HAS green academy uitleg gaven over het doel en opbrengsten van de proeven. AgroProeftuin de Peel is een van de sleutelprojecten van Regio Deal Noordooost Brabant. Dankzij deze deal kunnen agrarische vernieuwers extra ondersteuning krijgen voor hun landbouwinnovaties, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies en kennissessies. Op deze manier geeft de Regio Deal een boost aan de ontwikkeling van toekomstbestendige landbouw in onze regio. De uitwisseling werd daarna voortgezet bij [Fruitzforlife](#).

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het leefklimaat

- Het Regio Deal project 'Leefbaarheid in de dorpen' onderscheidt vier ontwikkellijnen, waaronder 'een initiatief rijk dorp'. Zo werken de dorpsraden van Olland, Boerdonk en Zijtaart (gemeente Meierijstad) samen met inwoners aan [nieuwe dorpsvisies 2040](#). De middelen van de Regio Deal worden gebruikt om dit proces begeleiden. Een andere ontwikkellijn is 'verbindende en overkoepelde activiteiten'. In dat kader wordt woensdag 19 juni van 17.00 - 21.00 uur [het leefbaarheidsfestival](#) georganiseerd. Het event in Noordooost-Brabant waar bewoners, ambtenaren, bestuurders en professionals elkaar ontmoeten en inspireren om dorpen vitaal en veerkrachtig te houden. In de ontwikkellijn zijn daarnaast studenten ingezet om meer inzicht te krijgen in wat werkt. Eén van de studenten heeft [een adviesrapport](#) opgesteld over hoe 'Leefbaarheid in de dorpen' kan worden geoptimaliseerd.

Regio Deal Noordooost Brabant

- Medio april was de landelijke Week van de Schooltuin. Door het Regio Deal project '[Smikkelen van eetbaar groen](#)' kon hier in de regio een extra boost aan worden gegeven. 29 basisscholen (BS) uit de regio hadden zich vooraf hiervoor aangemeld. Daarnaast zijn er gedurende de Week van de Schooltuin honderden downloads geweest van het lesmateriaal voor de Grote Pieperles. Twee mooie extra resultaten in onze regio:
  - [BS De Kring](#) in Schijndel was Brabantse winnaar van het pieperpakket en legde een heuse pieperakker aan.
  - BS [De Bonckert](#) uit Boxmeer won [de Buitenles](#) gegeven door Boswachter Tim van het KRO-NRCV tv-programma Beestenbrigade. De leerlingen gingen met hem op zoek naar dieren op en rond het schoolplein.
- De eerste [co-creatiessessie](#) van het Regio Deal project 'Smikkelen van eetbaar groen' was een groot succes. Zo'n 30 professionals bogen zich 28 mei jl. over de centrale vraag: hoe verbinden we ons voedings- en moestuineducatie programma op basisscholen met al die bevrogen mensen en organisaties die óók strijden voor een gezonde generatie? Op 27 juni is de tweede sessie waar ook andere professionals nog kunnen aansluiten.
- Krap, krappert, krapst: ondanks recent wat verlichting, blijft de spanning op de arbeidsmarkt in de regio Noordooost-Brabant de komende jaren onverminderd groot. Vanaf 2027 (en mogelijk al eerder) bepaalt de groei van de arbeidsmarkt de groei van de economie. Dit en meer staat in de nieuwste [Monitor Arbeidskrapte](#). Tijdens de Lunch & Learn: '[Senioren aan het werk](#)' op 28 mei jl. werden de ervaringen besproken uit de pilot bij Libéma Beurzen & Evenementen waarbij aan de slag werd gegaan met onbenut arbeidspotentieel. Eén van de oplossingen voor aanpak van de krapte. In de pilot is onderzocht welke senioren geïnteresseerd zijn in werken naast de AOW en wat zij dan belangrijk vinden in het werken naast hun pensioen.

Op 1 mei, de dag van de arbeid, stond Noordooost Brabant Werkt stil bij de eigen arbeidsmarktregio en gaf inzicht in de cijfers.

De regio kent, zoals te zien op bovenstaande afbeelding, veel zzp'ers. [ZZP NOB Boost](#), dat mede mogelijk werd gemaakt door Regio Deal Noordooost Brabant, organiseert diverse

activiteiten in de regio. Zo bezochten op 25 april jl. meer dan 400 mensen het event '[Samen werken in de regio](#)'. Dit event werd samen georganiseerd met Maasvallei Mega Expo 2024.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- In het Regio Deal project 'Puzzelen met Ruimte' worden zeven gebiedsprocessen geholpen bij het realiseren van koppelkansen. Eén van die gebiedsprocessen is De Maashorst. Eind 2023 is de Gebiedsvisie voor dit natuurgebied vastgesteld. De gemeenten Bernheze, Maashorst en Oss hebben samen met Staatsbosbeheer en waterschap Aa en Maas de ambities voor 2050 herijkt. De Maashorst is een natuurgebied dat zich ontwikkelt door natuurlijke processen hun gang te laten gaan en zo min mogelijk in te grijpen als mens. Met rust en ruimte voor de natuur in de kern en meer mogelijkheden voor recreatie in de rand van het natuurgebied en daaromheen. In dat kader wordt in 2024 een bezoekersonderzoek uitgevoerd en een recreatieve kansenkaart opgesteld. Daarnaast brengen studenten van HAS green academy voor hun afstudeeronderzoek in beeld hoe de robuuste verbinding tussen Herperduin en Keent vorm kan krijgen. Zij ontwikkelen hiervoor bouwstenen. Tijdens het proces hebben zij bewoners en bedrijven in het gebied betrokken door interviews en informatieavonden. Het resultaat helpt de gemeenten Maashorst en Oss en het waterschap Aa en Maas bij het ontwikkelen van hun visie op de robuuste verbinding.
- 22 mei was de internationale dag van de biodiversiteit. Het nationale [dashboard biodiversiteit](#) is gepubliceerd. Hieruit blijkt dat er nog veel werk te doen is. Op de proeflocatie van het Regio Deal project 'AgroProeftuin de Peel' zijn door boeren meerdere innovatieve proeven aangelegd waar het vergroten van biodiversiteit wordt ingezet om teelten en teeltmethodes te optimaliseren. Op 28 juni a.s. is deze proeflocatie open voor bezoek.

- Deze maand ging de [Boerderij van de Toekomst Zuidoostelijke Zand](#) van start. Dit nieuwe initiatief van AgroProeftuin de Peel, Praktijkcentrum voor Precisielandbouw en Wageningen University & Research richt zich op de ontwikkeling van toekomstbestendige landbouw en veeteelt op zandgronden.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Agrifood is in onze regio de belangrijkste economische en sociaal stuwende factor. Nergens is de voedselketen zo compleet en hoogwaardig als in Noordooost-Brabant. De sector verandert. Het voedselsysteem van de toekomst is slim, circulair, waardevol en verbonden. Het Regio Deal project 'AgriFood Innovation (AFI)' draagt bij aan grensverleggende innovaties in agrifood door verbindingen te maken met high tech, ICT en data. AFI richt zich o.a. op de varkensketen. De ambitie is het realiseren van een systeemdoorbraak in de keten van productie, verwerking en afzet van varkensvlees. Op 14 mei jl. werden aan boeren en ketenpartners belangrijke resultaten gedeeld over ['sturen op kwaliteit'](#) en ['sturen op diergezondheid'](#). Veel data worden zowel in de stallen als aan de slachtlijn verzameld en gecombineerd om in de keten te werken aan gezondere dieren en betere vet- en vleeskwiteit en daardoor minder vleesverlies.
- Het doel van AFI is ook nieuwe businesscases te ontwikkelen. AFI organiseerde [werksessies](#) voor partijen in de insectensector om gezamenlijk de groeipotentie voor deze jonge sector te verkennen. Er lijken voldoende kansen voor deze sector in Nederland. Wel is het noodzakelijk om krachten te bundelen om kansen om te zetten in winstgevend perspectief.
- Met door inzet van Regio Deal middelen kan stichting Samen Tegen Voedselverspilling jongeren bewuster maken van gezond en duurzaam voedsel en voorkomen van voedselverspilling. Naast lesmaterialen en informatie voor scholen (basisonderwijs, voortgezet onderwijs, MBO en HBO) worden jongeren uitgedaagd om zelf met oplossingen te komen. Dit schooljaar deden 58 teams (226 leerlingen uit 3-HAVO en 3-VWO) mee aan de vraag: Wat kun jij doen tegen voedselverspilling? Op 10 april zijn de [winnaars](#) aangewezen. Tot de winnaars behoorden leerlingen van het Merletcollege uit Cuijk. Zij bakten een appeltaart met bierborstel, die niet alleen gezonder is, maar ook sneller verzadigd en daarmee snoepgedrag afremt. Voor MBO-leerlingen is er ook een challenge. Hun [winnaar](#) werd 25 april bekend. Een jury heeft gekozen voor de oplossing van studenten van het Yuverta College Heerlen. Dit team heeft een Verspillingsboek ontwikkeld dat praktische oplossingen biedt om voedselverspilling tegen te gaan en tegelijkertijd heerlijke gerechten biedt. In totaal deden 46 teams mee van 15 verschillende MBO-opleidingen. Een studente van HAS green academy heeft de [ZERO Waste Challenge](#) voor HBO-studenten gewonnen. Het winnende concept 'Don't Leaf me springrolls' combineert wortel- en bloemkoolbladeren direct van telers in een kant-en-klaar bevroren gemaksproduct.
- De [Dag van de Duurzame Verpakkingen](#) is onderdeel van het innovatieprogramma Circulaire Verpakkingen in Oss. De gemeente heeft dit programma opgezet vanuit de Regio Deal Noordooost-Brabant. Op 19 juni a.s. vindt de vijfde editie plaats met als thema Vernieuwend, verpakkend, verbind. Net als voorgaande edities wordt de gemeente bij de organisatie ondersteund door studenten van HAS green academy. Eind mei werd [de tienjarige samenwerking](#) tussen de gemeente en HAS green academy feestelijk gevierd tijdens het AgriFood Oss Diner. Tijdens dit diner praten ondernemers, organisaties en voedselinitiatieven uit Oss over een duurzame toekomst van ons voedselsysteem.

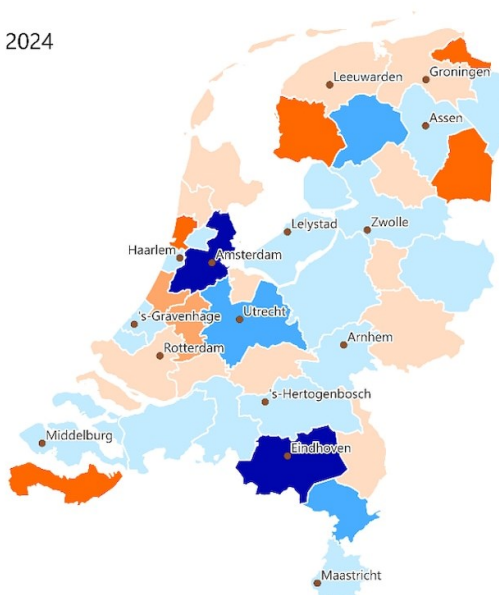
Regio Deal update juni en juli

Nieuws vanuit het programma

Het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) wordt het coördinerende ministerie voor Regio Deals. Minister van VRO is Mona Keijzer (BBB).

De Nederlandse economie groeit in 2024, volgens de [regioprognose van de Rabobank](#), naar verwachting met 0,4 procent. De groei of krimp verschilt per sector. Mede door een verwachte productiedaling in de industrie en de bouw voorziet de Rabobank in 19 van de 40 regio's dit jaar krimp. Zo niet Noordooost-Brabant, deze hoort tot de regio's met geen tot zeer beperkte groei. Later dit jaar publiceert Rabobank een rapportage met meer inzichten in de brede welvaartsontwikkeling in onze regio.

Verwachte economische groei in 2024
in procenten, Nederland = 0,4

Bron: RaboResearch

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijfklimaat

- Zo'n 80 mensen kwamen op 19 juni jl. bijeen op het geslaagde Leefbaarheidsfestival in Uden. Ze blikten terug op de gezamenlijke inzet en resultaten van het Regio Deal project '[Leefbaarheid in de dorpen](#)'. Maar keken ook vooruit hoe de komende jaren verder te werken aan vitale dorpen. Het magazine '[bezieling en beleving](#)' werd gepresenteerd, die het verhaal vertelt van bijna 4 jaar 'Leefbaarheid in de dorpen'. Het was een avond vol inspiratie, kennisdeling, met nieuwe verhalen en nieuwe contacten. Om zo ook na afloop van het project verder te bouwen aan het versterken van de leefbaarheid in Noordooost-Brabant.
- Deze maand ondertekenden [de Stichting Eigen Kweek Langenboom](#) (SEK) en de gemeente Land van Cuijk een samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van het

[Dorpsplan Langenboom](#). Dit plan bevat maatregelen om de leefbaarheid in het dorp Langenboom te verbeteren. De totstandkoming van dit plan is mede mogelijk gemaakt door het Regio Deal project 'Leefbaarheid in de dorpen'.

- De inschrijvingen voor het lespakket van stichting Spoony, onderdeel van het Regio Deal project 'Smikkelen van eetbaar groen', stromen binnen. Er doen al zo'n 45 scholen in de regio mee met deze succesvolle vorm van voedingseducatie. Zij ontvangen medio september een kant- en klaar educatief doe-pakket, waarmee ze spelend leren over gezonde en duurzame voeding. Ook gaan ze aan de slag met de Popcorn challenge en maken ze Moestuin muffins met zwarte bonen. Kent u leerkrachten van groep 4 t/m 7 die ook 100% ontzorgd aan de slag willen met dit belangrijke onderwerp? Tip ze snel, zodat ze zich voor 15 juli inschrijven op www.spoony.nl/lespakket.
- In tijden van krapte op de arbeidsmarkt is een leven lang ontwikkelen en het duurzaam inzetten van personeel belangrijker dan ooit. Maar hoe werkt dat bij bedrijven in de praktijk? Welke inspirerende verhalen hebben zij te vertellen? Het Regio Deal project 'Klaar voor de banen van nu en de toekomst' biedt inzichten en oplossingen voor werkgevers.
  - De werkgeversesafette Keep on Learning gaat langs verschillende werkgevers in de regio Noordooost-Brabant die zich inspanssen voor een leeromgeving in hun bedrijf. Het [18^e stokje](#) is uitgereikt aan technisch dienstverlener Hoppenbrouwers.
  - Inspiratie, nieuwe ideeën en perspectieven zijn ook opgedaan tijdens het goedbezochte event 'Het geheim van toekomstproof ondernemen' op 4 juni jl.. In het theaterprogramma van De Grote Generatieshow stonden vijf generaties op de werkvloer centraal. Wat zijn hun sterke punten? Hoe vindt, boeit en bind je hen? Hoe werken zij het liefst samen? Een reactie van een werkgever: "Wat ik meeneem, is dat we niet alleen naar de vooroordelen van de generaties kijken, maar juist ook de krachten benutten." Het event was mogelijk gemaakt door [AANtWERK](#), [1Werkcentrum](#), [Noordooost Brabant Werkt](#) en [Werkgeversservicepunt Noordooost-Brabant](#).
  - Speciaal voor ondernemers in de zorg, die aan de slag willen met duurzame inzetbaarheid van hun personeel, is er op 3 juli a.s. de ontbijtsessie: ['Bouwen aan de toekomst van werk'](#). Zorginstelling Annenborch uit Rosmalen deelt hoe zij als werkgever de werkdruk verminderen en medewerkerstevredenheid verhogen.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- Rondjes draaien en vastlopen, hoe doorbreken we dat samen? Het koppelteam van het Regio Deal project 'Puzzelen met Ruimte' pakt door op de resultaten en aanbevelingen van de botsproef, zowel binnen het programma [Puzzelen met Ruimte](#) als daarbuiten. Zo start er op 27 juni a.s. een korte opleiding voor projectleiders en gebiedsmanagers om de krachtbaan te leren en de inzichten van de botsproef toe te passen in hun eigen gebied. Op 17 mei jl. was er een bestuurlijke werkplaats. Tijdens deze bijeenkomst hebben de bestuurders ervaren hoe de krachtbaan methode kan helpen om een relevant, pittig thema zoals wonen voor speciale doelgroepen verder te helpen en te voorkomen dat het vastloopt of in rondjes blijft draaien. De werkplaats leidde tot unanieme wens van de deelnemende bestuurders om een deel van de overleggen en samenwerking anders te doen. "Dit zouden we veel vaker zo moeten doen" aldus één van de bestuurders.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Veghel was op 18 en 19 juni hét centrum tegen Voedselverspilling. Ruim 350 stakeholders uit 33 landen verzamelden zich daar tijdens de conferentie '[Towards Halving Food Waste in Europe](#)'. Daar bogen de deelnemers zich over de volgende stappen in de aanpak van voedselverspilling. Met als doel: de helft minder voedsel verspillen in 2030 ten opzichte van 2015. Deze conferentie is mede mogelijk gemaakt door Regio Deal Noordooat Brabant. Tijdens de eerste dag waren er verschillende, inspirerende nationale en internationale sprekers en diverse verdiepende sessies. Daarnaast zijn op het centrale podium nieuwe coalities gepresenteerd, die in de wandelgang al de Veghel-akkoorden werden genoemd naar het klimaat-akkoord van Parijs. De belangrijkste is de door Samen Tegen Voedselverspilling geïnitieerde [Coalitie Houdbaarheid](#). Tijdens de tweede dag gingen de bezoekers met bussen langs meerdere bedrijven die hun deuren opstelden om te laten zien hoe zij minder voedsel verspillen en reststromen verwaarden. De conferentie trok veel media-aandacht en zette onze agrofood-regio goed op de kaart.

Dankzij Toine is Veghel deze dagen hét centrum tegen voedselverspilling

Vandaag om 09:45 • Aangepast vandaag om 10:05

Toine Timmermans van de Stichting Samen Tegen Voedselverspilling.

- DLV Advies heeft deze maand het eerste deel van praktijkonderzoek voor het Regio Deal project 'Algen als voedingsadditief' afgerond. In dit deel van het onderzoek zijn gedurende 8 weken algen als voedingsadditief aan het drinkwater voor de koeien toegevoegd. In de stal zijn real-time metingen gedaan en data van de bedrijfsvoering zijn verzameld. De zomerperiode wordt gebruikt om deze data te vergelijken met landelijke cijfers. Na de zomer start de controlemeting.
- Een groeiend aantal mkb-ondernemers (35) uit de regio hebben een gesprek gehad met een datacoach van het Regio Deal project '[Databelendig mkb](#)'. Zo'n coach geeft kosteloos advies op maat over hoe een bedrijf slim gebruik kan maken van de kansen die data en AI bieden. De datacoach kan daarnaast koppelingen maken met experts waarvoor vouchers beschikbaar zijn.
- Het nieuwe Regio Deal project 'Datagedreven integraal werken' gaat een datagedreven methode ontwikkelen. Het doel is het in beeld brengen van de onderlinge afhankelijkheid en gevolgen van ruimtelijke en beleidskeuzes op het gebied van economie, wonen, bereikbaarheid, arbeidsmarkt en voorzieningen voor de bedrijven en inwoners uit Noordooost-Brabant. De methode wordt toegepast op een casus. De bestuurlijk-ambtelijke kopgroep heeft gekozen voor de casus Beethoven Brainportregio. Het geselecteerde bureau Geodan brengt de benodigde externe expertise in.

Regio Deal update september

Nieuws vanuit het programma

De [voortgangsrapportage juli 2020 - mei 2024](#) is gedeeld met partijen in de regio. Het Rijk-regio overleg van 28 augustus jl. heeft complimenten gegeven over onze aanpak en behaalde resultaten.

Eén keer per jaar wordt de DB+ Regio Deal vergadering gecombineerd met een werkbezoek. Dit jaar waren we op 5 juli jl. bij [Spierings Mobile Cranes](#) in Oss. De directie nam ons mee in de wijze waarop zij technisch talent aan de regio binden onder andere met '[Jobscool](#)'. Deze technische bedrijfsschool voert Spierings Mobile Cranes samen met Verhoeven Family of Companies en Heesen Yacht, twee andere bedrijven uit Oss. Dit zijn activiteiten die passen bij het Regio Deal project 'Klaar voor de banen van nu en de toekomst'. Kees van Geffen overhandigde namens Noordooost Brabant Werkt (NOBW) het '[Keep on Learning](#)' estafettetokje aan Koos Spierings.

De verantwoordelijk minister voor de Regio Deal, Mona Keijzers (VRO) heeft medio juli de Tweede Kamer geïnformeerd over de [openstelling zesde tranche Regio Deals](#). Dit is de laatste ronde. Deze keer is 244,3 miljoen euro beschikbaar. RNOB, AgriFood Capital en Noordooost Brabant Werkt bereiden samen een aanvraag voor die eind oktober 2024 wordt ingediend. In de voorbereiding hiervan zijn deze maand twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd. De eerste was op 18 september met meerdere strategen van de provincie Noord-Brabant. Op 24 september gingen we in gesprek met verschillende departementen over onze ervaringen in de huidige deal en het kader voor de zesde tranche.

UWV heeft [de jaarlijkse arbeidsmarktprognose 2024-2025](#) uitgebracht. UWV verwacht dat de werkgelegenheid in de arbeidsmarktregio Noordooost-Brabant stabiliseert, na enkele turbulente jaren. De arbeidsmarkt volgt hiermee de economie die terugkeert naar een gematigd groeipad. Ook aanhoudende personeelstekorten en hoge personeelskosten remmen de banengroei. Hoewel de krapte op de arbeidsmarkt over een historisch hoogtepunt heen lijkt te zijn, blijven werkgevers de komende jaren last houden van personeelstekorten.

Rabobank Research doet veel onderzoek naar Brede Welvaart. Samen met Universiteit Utrecht is de Brede Welvaartsindicator (BWI) ontwikkeld. In [juni](#) concludeerden de onderzoekers dat de brede welvaart in 2023 is hersteld, maar dat de ongelijkheid in BWI tussen 40 Corop-regio's toeneemt. De regio Noordooost-Brabant staat op plaats 19 van de 40 regio's. Qua groei van de BWI over de jaren heen scoort onze regio veel lager. De groei tussen 2013-2022 is slechts 0,013, landelijk is dat gemiddeld 0,024. De BWI is op basis van data en feitelijke waarnemingen. In [september](#) zijn de resultaten van de jaarlijkse enquête naar de ervaren brede welvaart gedeeld. Er blijkt een verschil tussen de ervaren brede welvaart en de BWI. Dat wil zeggen, tussen wat de cijfers zeggen en hoe mensen het ervaren. De ervaren brede welvaart is in 2024 licht gedaald vooral in de dimensies die gaan over de leefomgeving van mensen. Rabobank Research concludeert dat zowel voor werknemers als voor ondernemers nog relatief veel brede welvaart valt te winnen wanneer er meer wordt geïnvesteerd in maatschappelijke betrokkenheid en persoonlijke ontwikkeling.

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijfklimaat

- Masterstudent Femke Thijssen, Bestuurskunde Radboud Universiteit, heeft van 1 februari t/m 30 juni 2024 onderzoek gedaan in opdracht van het Regio Deal project 'Leefbaarheid in de dorpen'. Zij heeft de werking van de beleidsinstrumenten Kernendemocratie en Kernbeleid geëvalueerd in de gemeenten Land van Cuijk en Maashorst. Naast het rapport zijn er acht [aanbevelingen](#) gedaan. Deze richten zich op verbeterpunten om de effectiviteit van het beleid te vergroten en de afstand tussen bestuur en burger verder te verkleinen.
- Binnen het Regio Deal project 'Transformatie centra middelgrote steden' wordt gezocht naar inspiratie en informatie om de centra in onze regio toekomstbestendig te maken. Op 6 september jl. brachten wethouders en ambtenaren een werkbezoek aan de gemeente Ede, winnaar van de prijs voor de meest inspirerende binnenstad 2024.
- Dit schooljaar doen zo'n 10.000 basisschoolleerlingen op 85 scholen in de regio Noordooost-Brabant mee met het Regio Deal project '[Smikkelen van eetbaar groen](#)'. In dit vrolijke, praktijkgerichte groenteprogramma werken scholen samen met 45 lokale ondernemers - van boeren, supermarkten en groentetoko's tot restaurants en zorginstellingen - en met moestuincoaches om leerlingen spelenderwijs voedselvaardigheden en kennis over gezonde en duurzame voeding bij te brengen. De samenwerking op deze schaal is uniek in Nederland. Het Regio Deal project is genomineerd voor dé complimentenprijs voor producten en initiatieven die bijdragen aan een gezonder eetpatroon. Stemmen kan tot en met zondag 3 november op www.gezondeinnovatie.com.
- De niet-wettelijke taken van het regionaal arbeidsmarktprogramma worden financieel ondersteund door Regio Deal Noordooost Brabant, zoals bijvoorbeeld de acties om de krapte op de arbeidsmarkt te verkleinen. Het regionale arbeidsmarktprogramma publiceerde in juli hiervoor een [nieuwe monitor arbeidsmarktcrapte](#). Recent heeft Noordooost Brabant Werkt het [meerjarenoverzicht 2020 - 2023](#) uitgebracht. Dit biedt een compleet overzicht van de projecten en behaalde resultaten. Het [Werkgeversservicepunt Noordooost-Brabant](#) (WSP), Leerwerkloket Noordooost-Brabant en Zzp NOB zijn op 12 september jl. officieel samengevoegd tot het nieuwe [Werkcentrum Noordooost-Brabant](#). Deze stap maakt deel uit van de landelijke hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur, met als doel om de dienstverlening te verbeteren en te centraliseren.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- Het Regio Deal project 'Stallenaanpak - vitalisering buitengebied' maakt het mogelijk om de leefbaarheid in 10 buitengebieden te verbeteren, zo ook het gebied rond Landhorst in de gemeente Land van Cuijk. Dit is een agrarisch gebied met voornamelijk intensieve veehouderij. Op dit moment staan ook in [Landhorst](#) de nodige stallen leeg en naar verwachting zullen in de komende jaren meer agrariërs stoppen. Dit heeft impact op het gebied en op de leefbaarheid. Op 19 augustus jl. gingen tijdens een geslaagde bijeenkomst zo'n 30 deelnemers met elkaar in gesprek over de toekomstvisie. Ze lieten zich daarbij inspireren door een landschapsanalyse en de aanpak uit Elsendorp.
- Veel overheden hebben de ambitie om koppelkansen te realiseren en integraal te werken in gebiedsprocessen maar lopen vast of in rondjes. Doordat vooral vanuit losse opgaven wordt gewerkt, er geen (pijnlijke) keuzes worden gemaakt in wat niet kan en iedere

overheid de eigen opgaven het zwaarst laat wegen. Het doorbraakteam van het Regio Deal project '[Puzzelen met Ruimte](#)' heeft de afgelopen 4 jaar gebiedsprocessen geholpen om deze actieve stilstand te doorbreken door combinatie van inhoud en proces. Om die ervaringen te delen en op te schalen, organiseert het doorbraakteam samen met Vital Zone Instituut een [opleiding](#) voor projectleiders en deelnemers van gebiedsprocessen om hun gebied actief verder te helpen, actieve stilstand te doorbreken, botsproeven te ontwerpen en de krachtbaan zelf te gebruiken. Op 19 september jl. werd de tweede opleidingsbijeenkomst georganiseerd. De deelnemers werden verder geholpen in de casussen waarmee zij aan de slag zijn; 10 in totaal! En, zoals één van de deelnemers treffend zei: "Als je als begeleider niet actief uitnodigt om beweging te maken, gebeurt er niets". Zo worden we samen beter.

- Vrijdag 28 juni jl. organiseerde het Regio Deal project 'AgroProeftuin de Peel' haar jaarlijkse open dag op de proeflocatie in Zeeland (NB). De open dag trok zo'n 140 bezoekers. De ondernemers lieten tijdens rondleidingen zien welke proeven op de 15 velden worden uitgevoerd. Zie [hier](#) de terugblik op de open dag.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Eén van de doelen van het Regio Deal project 'AgriFood Innovation' is om nieuwe businesscases te starten. Eén daarvan, '[Verwaardig aardappelnevenstromen](#)', start dit najaar. Vijf aardappelverwerkers werken naast innovatieve waterbesparingstechnieken ook aan het winnen van voedingsstoffen uit proceswater. Stoffen die weer kunnen dienen als grondstof voor bijvoorbeeld diervoeder of nieuwe voedingsproducten.
- Het Regio Deal project 'Circular Food Center' heeft diverse activiteiten om jongeren bewust te maken van minder voedselverspilling. Eén van de activiteiten is de 'Brabantse Meesterchef'. De challenge die startte in de Verspillingsvrije Week (20 september) en met de [finale in de Week van ons eten](#) (11 oktober). Jonge chefs van verschillende Brabantse vmbo en mbo-scholen strijden om de titel van Brabantse Meesterchef. In drie spannende wedstrijddagen, met thema's zoals streekproducten, eiwittransitie, vegan, 'BrabantDISH' en uiteraard voedselverspilling. Het Koning Willem I College organiseert de wedstrijd, samen met de Provincie Noord-Brabant en Stichting Samen Tegen Voedselverspilling.
- Het Regio Deal project '[GreenTech Park Brabant](#)' heeft net voor de zomer alle betrokkenen via een nieuwsbrief geïnformeerd over de stand van zaken. Er is onderzoek gedaan naar mogelijkheden binnen de stikstof eisen. De eerste resultaten zien er positief uit en worden door de gemeente Boxtel verder uitgewerkt. De ingekomen zienswijzen worden beantwoord. De gemeente heeft nauwe contacten met de geïnteresseerde ondernemers voor dit bedrijventerrein.

Regio Deal update oktober

Nieuws vanuit het programma

Samen werken aan goed leven, fijn wonen en anders werken in Noordoost-Brabant. Onder deze drie pijlers van de Regio Deal hebben inwoners, ondernemers en regionale organisaties, samen met de provincie en het Rijk, de afgelopen vier jaar heel hard gewerkt aan het versterken van de brede welvaart. Aan het eind van dit jaar loopt de deal af. Op 4 december 2024 presenteren we tijdens het event '[De kracht van samen in de regio](#)' met trots de resultaten.

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijfklimaat

- Het Regio Deal project 'Smikkelen van eetbaar groen' organiseert op 22 november a.s. een Oogstfeest. Een bijeenkomst waarop alle betrokken partijen de volgende vragen bespreken: Wat is er gezaaid? Wat is de oogst? Wat voor mooie verhalen en voorbeelden zijn er al op de basisscholen in onze regio? Wat staat er nog te gebeuren? En om verder te kijken naar duurzame krachtenbundeling in de toekomst. [Aanmelden](#) kan tot 31 oktober.
- Donderdag 3 oktober jl. was de 3^e editie van de [Regionale Loopbaandag](#). Deze bijeenkomst voor loopbaanprofessionals uit onze Noordoost-Brabant is mede mogelijk gemaakt door de Regio Deal. Dit keer stond het thema 'werkgeeluk' centraal. Want we moeten zuinig zijn op onze mensen en ervoor zorgen dat ze in de regio aan het werk blijven. Maar hoe behoud je je mensen binnen je bedrijf? En hoe zorg je voor werkgeeluk?

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- "Laten we dit een andere keer bespreken". Veel overheden hebben de ambitie om koppelkansen te realiseren en integraal te werken maar lopen vast of in rondjes. Met het doorbraakteam van Regio Deal project '[Puzzelen met Ruimte](#)' hebben we de afgelopen 4 jaar gebiedsprocessen geholpen om deze actieve stilstand in gebiedsprocessen te doorbreken door combinatie van inhoud en proces. Dat gaat niet vanzelf! Een eerste stap is realiseren dát je vastloopt of dat er wel hard wordt gewerkt binnen in het gebiedsproces maar er onvoldoende voortgang is. Er wordt nu een ludieke bingokaart ontwikkeld met daarop de meest gehoorde uitspraken van actieve stilstand.
- Onderdeel van het Regio Deal project 'Stallenaanpak – vitalisering buitengebied' is de pilot 'Samen de handen uit de mouwen'. Tijdens de jaarlijkse dag van de Boerin op 14 september jl. hebben de gemeente Meierijstad en ZLTO zo'n 240 petit fours overhandigd aan de vrouwen op het boerenerf. In de begeleidende brief spreken burgemeester Kees van Rooij van Meierijstad en lokale ZLTO-voorzitter Gerard van Zutphen hun waardering uit voor de boerinnen, omdat zij in drukke tijden met veel veranderingen zoveel ballen in de lucht houden. Twee weken later waren de twee organisaties samen met het Platform Veilig Ondernemen (PVO) aanwezig bij het evenement 'Trekker trek Boerdonk'. Medewerkers van de drie organisaties zijn laagdrempelig het gesprek aangegaan met de bezoekers over ondermijnende criminaliteit in het buitengebied. Met als doel de awareness van ondermijning te vergroten en meer bekendheid te geven aan de

meldpunten en [vertrouwenspersoon Veilig Buitengebied](#) waar zij gebruik van kunnen maken.

- Agrarisch ondernemers ondersteunen met innovaties om te verduurzamen, is waarom AgroProeftuin de Peel bestaat. De proeftuin wordt mede mogelijk gemaakt door Regio Deal Noordooost Brabant. Voor gemeenten organiseerde de proeftuin op 26 september jl. een bijeenkomst met als centrale vraag: 'hoe kunnen we de ondernemers binnen onze eigen gemeente hiermee op weg helpen?' 'Elkaar begrijpen' kwam meerdere keren langs. De gastvrouw, Manon van Balkom, biologisch melkveehouder in Helvoirt, kan hierover meepraten. "Julie zeggen als overheid graag te willen vergroenen, maar voor mij als ondernemer wordt dat eerder moeilijker dan makkelijker gemaakt. Elkaar begrijpen is daarom heel belangrijk."

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Het Regio Deal project 'AgriFood innovation (AFI)' laat in november, met een heuse [Safari Tour](#) langs drie businesscases, grensverleggende innovaties zien. De bijeenkomsten zijn op de locatie van ondernemers die de businesscase hebben getrokken. Naast demonstraties van de innovaties worden ook geleerde lessen gedeeld.
- Ook dit jaar was er weer een succesvolle, [nationale verspillingsvrieweek](#), die mede mogelijk is gemaakt door Regio Deal Noordooost Brabant. Meer dan 185 partners deden mee en op meerdere locaties werden activiteiten georganiseerd. Zo startte HAS green academy een interne campagne tegen voedselverspilling tijdens de opening van het studiejaar. [Cateraar Hutten](#) uit Veghel zette tijdens deze week een stapje extra door in hun bedrijfsrestaurants aandacht te besteden aan producten die verspilling tegengaan.
- Tijdens de Food Inspiration Days in Veghel komen meer dan 1.400 foodprofessionals samen voor een dag vol inspiratie en innovatie. Het Regio Deal project '[Circular Food Center](#)' gaf mede invulling aan het programma op 15 oktober jl.. De directeur, Toine Timmermans, sprak op het podium met onder andere Bilderberg hotels, Henri, Good Sh*t en Verrot Lekker. Samen presenteerden zij 12 tools die foodprofessionals helpen om hun CO2-footprint terug te dringen, verspilling tegen te gaan en meer omzet te draaien. Want, om met de woorden van Toine Timmermans te spreken "Voedselverspilling is het domste probleem dat we makkelijk met elkaar kunnen oplossen." Het heeft ook nog eens de meest impact, omdat een derde van ons voedsel nooit wordt gegeten, terwijl een derde van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen voortkomt uit voedselsystemen.
- In het kader van vernieuwing en verduurzaming van de landbouw is het Regio Deal project 'Algen als voedingsadditief' gestart. DLV Advies voert in samenwerking met melkveebedrijf Smits uit Maren-Kessel (gemeente Oss) een praktijkproef uit naar het mogelijk terugdringen van ammoniakemissie vanuit de stal met behulp van algen als voedingsadditief. Daarbij wordt gekeken of reductie kan plaatsvinden zonder dat dit ten koste gaat van andere aspecten zoals diergezondheid, ecologie en economie. De eerste resultaten, waarbij het algenadditief via het drinkwater aan de koeien werd toegediend, tonen aan dat de gemiddelde ammoniakuitstoot lager is dan het vergunningplafond. Of dit direct te danken is aan het voedingsadditief, wordt in de volgende onderzoeksfase vastgesteld. In die fase worden metingen verricht wanneer de koeien volledig op stal staan en er geen additief gevoerd wordt.
- Data bieden talloze kansen voor bedrijven in Noordooost-Brabant. Met het Regio Deal project 'Databehendig mkb' worden ondernemers uit alle sectoren ondersteund met hun

digitaliseringsvraagstukken. Er is [een filmpje](#) gemaakt hoe de datacoaches ondernemers kunnen helpen.

Regio Deal update november

Nieuws vanuit het programma

RNOB heeft mede namens AgriFood Capital, Noordoost Brabant Werkt en de provincie op 31 oktober jl. [de aanvraag](#) 'Krachtige impuls aan 't goeie leven' ingediend. Medio februari 2025 neemt het kabinet een besluit over [de 27 regionale aanvragen](#) die in de zesde en laatste ronde Regio Deals zijn ingediend. Deze aanvragen tellen op tot ongeveer 565 miljoen euro, een stuk meer dan er te verdelen is (244,3 miljoen). Dat kan betekenen dat regio's geen of minder krijgen dan aangevraagd. Bij toekenning zullen het Rijk en alle regiopartners samen een concrete Regio Deal gaan opstellen.

De provincie Noord Brabant organiseerde samen met Tilburg University op 4 november jl. de Dag van de brede welvaart. Naast een verdieping op het samenwerken rondom brede welvaart, werd ook een terug- én vooruitblik op het brede welvaartsdenken gegeven. Lees [hier](#) de terugblik.

Nieuws vanuit de pijlers

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijklimaat

- Het Regio Deal project 'Leefbaarheid in de dorpen' heeft aan 30 projecten middelen beschikbaar gesteld. De dorpsraad van Wanrooij is met de subsidie aan de slag gegaan om de Kernen CV uit te werken tot een dorpsvisie. 30 oktober jl. is het concept [Dorpsvisie 'Toekomst Wanroij 2035'](#) gepresenteerd. De vele bezoekers namen vervolgens deel aan roulerende werksessies waarbij zij per thema hun ideeën en op- of aanmerkingen konden delen met leden van de dorpsraad. Met de input van deze avond gaat de dorpsraad werken aan de definitieve versie van de dorpsvisie.
- Onderdeel van het Regio Deal project 'Smikkelen van eetbaar groen' is het samenstellen van een gezonde kindermenukaart door basisschoolleerlingen zelf. Op 21 november jl. presenteerden kinderen hun menukaart aan de chefkok van eetcafé De Oude Herberg in Cromvoirt. Bekijk hier de [video](#) van DTV nieuws.
- Ieder jaar brengt het UWV voor alle regio's [de arbeidsmarkt in beeld](#). Een van de conclusies: werkgevers in Noordoost-Brabant kampen nog steeds met personeelstekorten. Het Regio Deal project 'Klaar voor de banen van nu en de toekomst' zoekt naar oplossingen. Bijvoorbeeld door werk anders te organiseren zodat het werk alsnog kan worden gedaan zonder nieuw personeel te werven. Op 3 december a.s. is [het event 'Innovatieve stappen voor meer arbeidsmarktproductiviteit'](#) waarin kennis wordt gedeeld over inzet van technologie om werkprocessen te verbeteren en de productiviteit te verhogen.

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- Hoe springen we echt verder in gebieden? Om de ervaringen van de afgelopen jaren te delen en op te schalen, heeft het team van Regio Deal project '[Puzzelen met Ruimte](#)' samen met Vital Zone Instituut een [opleiding](#) voor adviseurs van gebiedsprocessen georganiseerd. Doel was hun eigen gebied actief verder te helpen, actieve stilstand te doorbreken, botsproeven te ontwerpen en de krachtbaan zelf te gebruiken. Op 14

november jl. was het 4^e en laatste dagdeel. De deelnemers deelden de resultaten die ze de afgelopen maanden hebben geboekt. Indrukwekkend hoeveel voortgang er is gemaakt door toepassen van de inzichten van de opleiding en de instrumenten krachtbaan en botsproef. Dit betekent voortgang in 10 verschillende processen. Op heel verschillende onderwerpen door de diversiteit (gemeenten, initiatiefnemers, waterschappen, provincie) van de deelnemers zoals: overeenstemming bereiken op pachtovereenkomsten, organiseren van strategisch programma voor eigenaarschap op bruggen tussen overheden, hernieuwde voortgang op casussen in gebiedsproces Aadal, duidelijke rollen binnen GGA gebiedsprocessen en nieuwe handvaten om regie te nemen. Een mooie oogst en effectieve opbrengst van een opleiding van slechts 4 dagdelen aangevuld met coaching tussendoor vanuit het Puzzelen met Ruimte team. Aan het eind ontvingen de deelnemers hun welverdiende certificaten.

- Op 21 november jl. was de try-out van de mini-theatershow Sloop Kracht van het Regio Deal project 'Stallenaanpak'. Adviseurs van de vier deelnemende gemeenten, Meierijstad, Land van Cuijk, Boekel en Bernheze werden door de acteurs meegenomen in herkenbare, humoristische scènes die de juiste snaar raakten. Volop stof om over na te denken en toe te passen in de dagelijkse praktijk van de transitie van het buitengebied. De show wordt tijdens het Regio Deal event van 4 december a.s. nog een keer opgevoerd.
- Het Regio Deal project 'AgroProeftuin de Peel' is 30 oktober jl. van naam veranderd naar '[De AgroProeftuin Noordooost-Brabant](#)'. Mede door een financiële bijdrage uit de Regio Deal is de AgroProeftuin afgelopen jaren kunnen groeien. Van een proeflocatie voor innovatieve teelten en teeltmethoden in het Brabantse dorp Zeeland naar een innovatieprogramma waar in samenwerking wordt gewerkt aan het verder verduurzamen van de landbouw in heel Noordooost-Brabant.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Met een [Safari Tour](#) markeerde het Regio Deal project 'AgriFoodInnovation' de afsluiting van een vierjarig innovatieprogramma gericht op baanbrekende vernieuwing in agrifoodsector door agrifood, hightech en data te combineren. Tijdens de tour werden drie succesvolle businesscases op locatie bezocht: Autonome akker (Pixelfarming Robotics) met een zonne-energie landbouwrobot voor regeneratieve landbouw, Slimmer Telen (VD Borne Campus) met nieuwe tools voor precisielandbouw en Slimme varkensketen (Vion) voor betere diergezondheid en vetkwaliteit.
- Data bieden talloze kansen voor bedrijven in Noordooost-Brabant. Met het Regio Deal project '[Databehendig mkb](#)' worden ondernemers uit alle sectoren ondersteund met hun digitaliseringsvraagstukken. De projectleider organiseerde deze maand samen met ondernemersverveningen en de gemeenten inspiratie bijeenkomsten in Oss en Veghel.

Regio Deal update december

Nieuws vanuit het programma

Op 4 december werd feestelijk teruggekeken op 4 jaar Regio Deal tijdens het event '[de Kracht van samen in de Regio](#)'. De Regio Deal heeft laten zien wat alle partijen gezamenlijk kunnen betekenen voor, goed leven en fijn wonen en anders werken in Noordooost-Brabant. Maar we zijn nog lang niet klaar. De voorzitter Regio Deal, Jack Mikkers verwoordde het als volgt "mooi wat we hebben gedaan en dankbaar voor al die mensen in al die projecten in de afgelopen jaren. Maar laten we vooral aan onze regio blijven bouwen in het belang van toekomstige generaties".

Afgelopen maand zijn drie monitoren gepubliceerd die zichtbaar maken hoe de regio Noordooost-Brabant ervoor staat.

- [De staat van de Regio Noordooost Brabant 2024](#) geeft elke 2 jaar inzicht in kerncijfers, trends en ontwikkelingen op een aantal maatschappelijke en economische opgaven van RNOB en AgriFood Capital. Op meerdere indicatoren is het mogelijk om ook per gemeente de cijfers in beeld te brengen.
- Sinds 2020 brengt [het CBS jaarlijks de regionale monitor Brede welvaart](#) uit. In deze monitor worden 41 indicatoren gebruikt om de brede welvaart 'hier en nu' en 'later' in kaart te brengen. Samen geven deze indicatoren een breed beeld van de staat en ontwikkeling van de regionale kwaliteit van leven. Het dashboard biedt ook inzicht welke positie de regio Noordooost Brabant inneemt in vergelijking met andere regio's.
- RabobankResearch deed op eigen initiatief onderzoek naar de economische vernieuwing en regionale samenwerking in Noordooost-Brabant met behulp van data, interviews en dialoogtafels. Voor de Rabobank zijn kansen in de nieuwe economie, de mogelijkheden om deze te verzilveren en deze ten goede te laten komen aan de brede welvaart voor de inwoners van de regio de aanleiding. [Het rapport](#) geeft veel inzichten en beschrijft de toekomstige opgaven zowel vanuit economisch perspectief als wat betreft brede welvaart.

Op de Regio Deal website 'Elke regio telt' zijn recent twee publicaties verschenen. Eén onderzoek van Rebel naar de [rode draden](#) en effectieve inventies in de Regio Deals. Een van de projecten van onze Regio Deal die in het rapport wordt uitgelicht is de 'Stallenaanpak'. De andere publicatie '[Waarderen van variatie](#)' is van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB). Het is een reflectie op de Regio Deals als specifieke vorm van interbestuurlijk resultaatgericht samenwerken.

Op 16 december jl. was een bijeenkomst voor penvoerders en financieel adviseurs voor een toelichting op de inhoudelijke en financiële eindverantwoording door de programmamanager, de kassier en het subsidiebureau van de provincie. Eind deze maand loopt de Regio Deal Noordooost Brabant af. Dit is dan ook de laatste nieuwsbrief Regio Deal Noordooost Brabant. Dank aan iedereen voor de bijdragen de afgelopen jaren!

Pijler Goed Leven: verbeteren van het blijfklimaat

- Het Regio Deal project 'Leefbaarheid in de dorpen' is trots op wat er is bereikt. Na een wat onoverzichtelijke eerste fase en de belemmeringen van corona kwam het programma daarna goed op gang met bestuurlijk commitment, een heldere focus op het doen en durven experimenteren. Het programma heeft zetje kunnen geven aan 30 projecten waarvan 25 bewonersinitiatieven. Het besef is gegroeid dat anders werken vanuit overheden geen bijvangst is, maar een voorwaarde is om aan te sluiten bij de behoeften en dynamiek van bewoners. De verankering tussen gemeenten, bewoners, corporaties en maatschappelijke organisaties leverde een steeds groter regionaal netwerk op. Vier master- en afstudeeronderzoeken van de HAN en de Radboud Universiteit leverden inzichten over de uitdagingen van leefbaarheid in kleine kernen, de praktijk van de faciliterende gemeente, het beleidsinstrument kernendemocratie en een toolkit leefbaarheid. Kennis en ervaringen zijn gedeeld op het digitaal [Platform Leefbaarheid in de dorpen](#), in verschillende thematische inspiratiesessies en tijdens twee goed bezochte leefbaarheidsfestivals in Beers en Uden. Het magazine [Bezieling en beleving](#) vertelt het verhaal van de succesvolle samenwerking voor de leefbaarheid in de dorpen.
- Het Regio Deal project 'Transformatie Centra Middelgrote Steden' is op 29 november jl. afgesloten met een werkbezoek aan de binnenstad van Hengelo. Hier werd de deelnemende bestuurders, centrummanagers en beleidsambtenaren zichtbaar dat het extra aantrekkelijk maken van een centrum ook op een zeer duurzame manier mogelijk is. Zo is in Hengelo de Markt omgevormd tot een groen en waterrijk stadspark en speelplek, terwijl de oude bestrating elders in de winkelstraten fraai is hergebruikt. Er is voor extra ondergrondse regenwateropvang gezorgd en er is veel circulair materiaal toegepast. Ook de diversiteit van de vele nieuwe beplanting was opmerkelijk groot. De opgehaalde informatie uit Hengelo is toegevoegd aan de 'Toolkit': een verzameling van goede voorbeelden van centrumtransformaties, met ruim 100 voorbeelden, meer dan 80 documenten en een overzicht van zo'n 70 toepasbare subsidies. De Toolkit wordt gebruikt door de centrumspecialisten van de vijf deelnemende gemeenten als inspiratiebron en met voorbeelden om zelf direct toe te passen.
- Het Regio Deal project 'Smikkelen van eetbaar groen' rond eind dit jaar ook hun project af. In een jaar tijd zijn veel kinderen (10.000), scholen (85) en bedrijven (45) actief geweest met gezonde, duurzame en smaakvolle voeding. In de vorm van lessen, moestuinen of voedselbosjes aanleggen en bezoeken aan klasseboeren. Meer scholen nemen voedseleducatie op in hun beleid en het draagvlak voor voedseleducatie bij de partners is gegroeid. De ambitie is dat de partners ook na 2024 samen verder bouwen aan deze aanpak.
- Tijdens het Regio Deal event 'De kracht van samen in de Regio' werd terugblik op de successen van de afgelopen 4 jaar van ['Klaar voor de banen van nu en de toekomst'](#). Een van de successen was de [pilot 'Van Werk naar Werk'](#). Werknemers die tijdens de Coronaperiode werkloos dreigden te raken, werden met nieuwe vormen van dienstverlening ondersteund naar een nieuwe baan. Ruim 70% had binnen een half jaar nieuw werk. Ook werden waardevolle inzichten verkregen over dienstverlening aan werkgevers en werknemers en de samenwerking met alle stakeholders. Wat verder

zichtbaar werd, is dat veel werknemers uit de pilot digitale ontwikkelingen niet hadden meegekregen. Werkgevers en werknemers realiseerden zich hoe belangrijk het is om te blijven leren en ontwikkelen voor iedereen. Tijdens de sessie werd uitgelegd hoe het arbeidsmarktprogramma uitvoering geeft aan Leven Lang ontwikkelen. Voor de toekomst blijft Leven Lang ontwikkelen nog hoog op de agenda naast het optimaliseren van de dienstverlening door [het Werkcentrum](#) en de [aanpak arbeidskrachte](#).

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- Bingo! Veel overheden hebben de ambitie om koppelkansen te realiseren en integraal te werken maar lopen vast of in rondjes (“actieve stilstand”). Het doorbraakteam van het Regio Deal project ‘[Puzzelen met Ruimte](#)’ heeft de afgelopen 4 jaar gebiedsprocessen geholpen om deze actieve stilstand in gebiedsprocessen te doorbreken door combinatie van inhoud en proces. Een eerste stap is realiseren dát je vastloopt of dat er wel hard wordt gewerkt binnen in het gebiedsproces maar er onvoldoende voortgang is. De nieuw ontwikkelde ‘actieve stilstand bingokaart’ is hier een goede tool voor. Hierop worden meest gehoorde uitspraken van actieve stilstand op een ludieke manier zichtbaar. In een sessie tijdens het event ‘De Kracht van samen in de Regio’ werd aan de slag gegaan met deze bingokaart. Reacties van deelnemers waren erg positief: “De bingokaart houdt ons een ongemakkelijke spiegel voor”. “Het confronteert ons met hoe hardnekkig systemen zijn en hoe lastig het is eruit te stappen”. “Dit is heel waardevol en zorg dat deze waardevolle rol van het doorbraakteam goed geborgd is voor voortgang van gebiedsprocessen in de toekomst”.
- Tijdens het Regio Deal event op 4 december jl. werd de mini-theatershow Sloop Kracht van het Regio Deal project ‘Stallenaanpak’ opgevoerd. Bestuurders en beleidsadviseurs werden door de acteurs meegenomen in herkenbare, humoristische scènes over de dagelijkse praktijk van gebiedsontwikkeling en nieuwe bedrijfsplannen. Na afloop werd de evaluevaluatie met resultaten en de 10 geleerde lessen uitgereikt.

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Het Regio Deal project ‘AgriFoodInnovation’ verzorgde op 4 december jl. een inspiratiesessie met een terugblik op de resultaten van de vier businesscases. Samen met ondernemers die hun nek uitstaken, zijn grensverleggende innovaties gerealiseerd door hightech, data en agrifood met elkaar te verbinden. Lees [hier](#) het hele artikel. De kartrekkers ontvingen het eerste exemplaar van het [slotmagazine](#) ‘Baanbrekende beweging in agrifood’.
- Jaarlijks maakt het Stichting Samen tegen voedselverspilling, trekker van het Regio Deal project Circular Food Center, een [video](#) met de hoogtepunten.
- Data bieden talloze kansen voor bedrijven in Noordooost-Brabant. Met het Regio Deal project ‘[Databehendig mkb](#)’ zijn bijna 70 ondernemers uit alle sectoren ondersteund met hun digitaliseringsvraagstukken o.a. toepassen AI en cybersecurity. En nog 45 concrete leads in de pijplijn die in 2025 worden opgepakt door het team van coaches.
- Data bieden ook kansen voor gemeenten. Het Regio Deal project ‘Datagedreven integraal werken’ heeft in relatief korte tijd een instrument ontwikkeld om met data de impact van bepaalde ontwikkelingen beter in te schatten en zo beleidskeuzen hierop af te stemmen. Als casus is de impact van de uitbreiding van Brainport in kaart gebracht. Bestuurders op

de regiodag van 28 november jl. en de aanwezigen op het Regio Deal event van 4 december zijn door het bureau Geodan geïnformeerd over de uitkomsten van de casus en kregen een demonstratie van het instrument. Zelf proberen kan via: <https://rnob.beta.geodan.nl/>